

Sygn. akt II Ca 427/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodnicząca: sędzia Agnieszka Śliwa

po rozpoznaniu 6 kwietnia 2023 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko A. G.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z 11 stycznia 2023 r.

sygn. akt I C 953/22

I. oddala apelację,

II. przyznaje r.pr. K. P. tymczasowo ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu 73,80 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pełnienie w postępowaniu apelacyjnym funkcji kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego,

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu 73,80 zł brutto z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych, o których orzeczono w punkcie II. wyroku.

Agnieszka Śliwa

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego A. G. 823,19 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie zgodnie z art. 98§1¹ k.p.c.

Dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu został ustanowiony kurator procesowy.

Nakazem zapłaty wydanym 2 sierpnia 2022 r. w postępowaniu upominawczym, orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty kurator wniósł o oddalenie powództwa, obciążenie powoda kosztami postępowania, w tym kosztami wynagrodzenia kuratora, wnosząc o jego przyznanie w pełnej stawce minimalnej, powiększonej o należny podatek VAT.

Wyrokiem z 11 stycznia 2023 r. wydanym w sprawie I C 953/22 Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu:

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 823,19 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 20 grudnia 2021 r. do dnia zapłaty,
2. przyznał r.pr. K. P. 132,84 zł, obejmującą podatek VAT, tytułem wynagrodzenia z pełnienie funkcji kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego, którą tymczasowo wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu,
3. nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu 132,84 zł tytułem wydatków związanych z wynagrodzeniem kuratora ustanowionego dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego,
4. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 387 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 270 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku wniósł kurator pozwanego, zaskarżając go w zakresie punktów 1., 3. i 4.

Skarżący zarzucił:

- 1) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. w zw. z art. 720 k.c. poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie i uznanie, że powód wykazał zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia,
- 2) naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233§1 k.p.c. polegające na sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniem wiedzy ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że powód przedstawił dowody, w oparciu o które można byłoby stwierdzić, że pozwany wywiązał się z łączącej go z powodem umowy, tj. nie wykonał ciężących na nim z tego tytułu obowiązków.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, jak i o przyznanie kuratorowi wynagrodzenia za postępowanie odwoławcze według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Na wstępie należy wyjaśnić, że rozpoznanie apelacji, która w postępowaniu uproszczonym ma charakter apelacji tzw. niepełnej, jest – poza uchybieniami skutkującymi nieważnością postępowania, które w niniejszej sprawie nie miały miejsca – ograniczone wyłącznie do podniesionych w niej zarzutów. W modelu apelacji niepełnej sąd odwoławczy nie rozpoznaje ponownie roszczenia powoda, a jedynie ocenia trafność zaskarżonego rozstrzygnięcia oraz prawidłowość postępowania przed sądem I instancji, będąc ściślej związanym zarzutami apelacyjnymi. Z tego też względu, zgodnie z art. 505¹³ § 2 k.p.c., sąd II instancji, który nie przeprowadził postępowania dowodowego, sporządza uzasadnienie wyroku zawierające jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Oznacza to także, że nie istnieje potrzeba odnoszenia się do tych wszystkich zarzutów, które nie miały ostatecznie znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i Sąd Okręgowy na podstawie art. 382 k.p.c. je podziela. Do tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy zastosował prawidłowe przepisy prawa materialnego.

Sąd Rejonowy nie naruszył art. 227 w zw. z art. 233§1 k.p.c. W sposób prawidłowy uznał, że przedstawione przez powoda dowody pozwoliły na ustalenie, że doszło do zawarcia między stronami umowy o treści wskazanej przez powoda, jak i do jej wykonania przez powoda. Co prawda powód złożył do akt niepodpisany wydruk umowy, niemniej nie można zapominać, że została ona zawarta na odległość. Przy tym, w obecnie obowiązującym stanie prawnym, zgodnie z art. 77³ k.c. dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. Z kolei środek dowodowy w postaci dokumentu to w myśl art. 243¹ k.p.c. dokument zawierających tekst, umożliwiających ustalenie jego wystawcy. Dla uznania danego dokumentu za środek dowody nie jest zatem konieczne, aby był on podpisany. Wystarczy, aby istniała możliwość ustalenia jego wystawcy, tj. od kogo pochodzi. Nie będzie on co prawda wówczas dokumentem prywatnym, gdyż co do niego art. 245 k.p.c. wymaga podpisu, ale nadal będzie stanowił dokument w rozumieniu art. 243¹ k.p.c. Tymczasem analizowany wydruk umowy, co nie było kwestionowane, pochodzi z systemu powoda. Jednoznacznie wskazuje strony umowy. Ubocznie należy wskazać, że nawet gdyby art. 243¹ k.p.c. nie miał do niego zastosowania, stanowiłyby one zgodnie z art. 308 k.p.c. dowód z innych dokumentów. Co jednak najbardziej istotne, strona pozwana nie zakwestionowała samego faktu zawarcia przez strony przedmiotowej umowy, ograniczając się do ogólnikowego zaprzeczenia zasadności i wysokości roszczenia.

Każda ze stron jest obowiązana do złożenia zgodnych z prawdą wyjaśnień odnośnie okoliczności sprawy i oświadczeń co do twierdzeń strony przeciwnej dotyczących okoliczności faktycznych (art. 3 k.p.c. i 210 § 2 k.p.c.), przy czym zgodne z ugruntowanym od lat stanowiskiem judykatury ogólnikowe zaprzeczenie wszystkim twierdzeniom strony przeciwnej nie czyni zadość temu obowiązkowi. Strona powinna wypowiedzieć się szczegółowo co do konkretnych twierdzeń strony przeciwnej. Często stosowane w praktyce zaprzeczenie ogólne jest obejściem powyższego obowiązku, a co za tym idzie jest pozbawione skutków wypowiedzenia się co do twierdzeń drugiej strony i nie pozbawia sądu możliwości skorzystania z uprawnienia przewidzianego w art. 230 k.p.c. Obowiązek wypowiedzenia się co do twierdzeń strony przeciwnej i przytoczenia własnych twierdzeń co do okoliczności faktycznych na poparcie swojego stanowiska ma na celu zakreślenie kręgu okoliczności spornych i bezspornych między stronami, co z kolei decydująco wpływa na kierunek prowadzenia ewentualnego postępowania dowodowego. Należy więc przyjąć, że w sytuacji, gdy jedna ze stron zaprzecza określonym twierdzeniom strony przeciwnej, powinna to uczynić w sposób wyraźny, a w sytuacji, gdy twierdzenie strony przeciwnej poparte jest określonymi dowodami, zaprzeczenie powinno być uzupełnione ustosunkowaniem się do tych dowodów. Tylko takie zaprzeczenie twierdzeniom strony przeciwnej czyni zadość obowiązkowi wynikającemu z art. 210 § 2 k.p.c. (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r. II CSK 22/07, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 5 października 2016 r. I ACa 334/16, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 grudnia 2013 r. I ACa 1334/13, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2009 r., sygn. akt III CSK 341/2008). Podkreślić należy, że w niniejszej sprawie, składając sprzeciw od nakazu zapłaty strona pozwana dysponowała umową, z której wynikał zarówno fakt jej zawarcia, jej przedmiot, terminy płatności. Nie zaprzeczyła natomiast, aby pozwany umowę zawarł, aby kredytowane środki z umowy zostały przez powoda przekazane na pokrycie ceny towarów i usług wskazanych w umowie, ich uzyskaniu przez pozwanego. Wymogu tego nie spełnia ogólne negowanie, aby pozwany posiadał jakiegokolwiek zobowiązania wobec powoda. Nie czyni mu też zadość twierdzenie, że powód nie wykazał danych okoliczności. Czym innym jest bowiem zaprzeczenie w ogóle istnienia danego faktu od tego, czy został on wykazany.

W związku z tym mając na uwadze korelujący ze sobą materiał dowodowy (wydruk umowy, pisma kierowane przez powoda do pozwanego, wyciąg z ksiąg rachunkowych banku), jak i stanowiska stron, w tym brak skutecznego zakwestionowania przez stronę pozwaną faktowi zawarcia umowy czy jej wykonania przez powoda, Sąd Rejonowy słusznie, kierując się treścią art. 6 k.c. i art. 230 k.p.c. uznał, że pozwany zawarł z powodem przedmiotową umowę o treści wskazanej przez powoda, a także, że powód wypełnił swoje zobowiązanie. Powód wykazał zatem okoliczności pozytywne, z których wywodzi się jego roszczenie, tj. że pozwany powinien na jego rzecz dokonać zwrotu niespłaconej pożyczki.

W tej sytuacji to na pozwanym, a nie na powodzie, spoczywał ciężar wykazania okoliczności niweczących żądanie powoda, jak fakt spłaty pożyczki w całości lub w części. Strona pozwana obowiązkowi temu nie sprostała. W tej sytuacji również zarzut naruszenia art. 6 k.c. w zw. z art. 720 k.c. okazał się chybiony.

Mając na uwadze powyższe, apelacja na podstawie art. 385 k.p.c. została oddalona.

O kosztach postępowania apelacyjnego obciążających pozwanego orzeczono na podstawie art. 98§1 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. i art. 5 ust. 1 pkt 3 u.k.s.c., nakazując ściągnięcie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu 73,80 zł z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych – wydatku w postaci wynagrodzenia kuratora procesowego pozwanego w postępowaniu apelacyjnym wypłaconego ze środków Skarbu Państwa. Wynagrodzenie kuratora zostało ustalone na podstawie §1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej w zw. z §2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, powiększając je o podatek VAT (por. uchwała SN z 5 listopada 2021 r. III CZP 68/20).

Agnieszka Śliwa